

วิเคราะห์เพลง *I'll Remember April*

โดย เกร็นท์ กรีน (Grant Green)

ขวัญชัย สังข์วิจิตร*

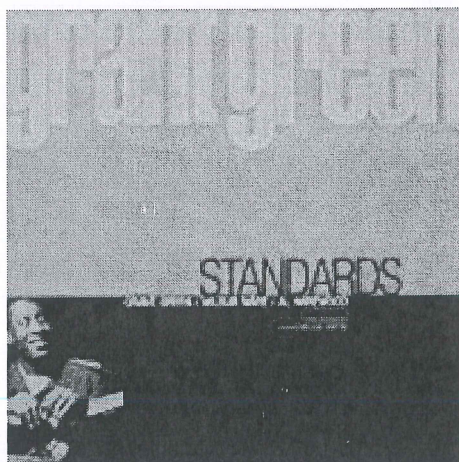
เกร็นท์ กรีน เกิดเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 1931 ในเซนต์หลุยส์ เริ่มเล่นดนตรีตั้งแต่เด็กกับเพื่อนที่อยู่ในโบสถ์ โดยมีพ่อเล่นกีตาร์ ซึ่งเป็นครูสอนเล่นเขาก็ตาร์ เกร็นท์ กรีน ทำงานที่บ้านเกิดที่อีสต์เซนต์หลุยส์ (East St. Louis) จนกระทั่งย้ายบ้านไปที่ชิคาโกในปี 1959

เกร็นท์ กรีนได้เริ่มเล่นดนตรีกับนักดนตรีแจ๊สที่มีชื่อเสียงอย่าง จิมมี่ ฟลอร์เรส (Jimmy Forrest) และก็ส่งผลให้ได้เริ่มบันทึกเสียงเป็นครั้งแรกในปี 1961 เกร็นท์ กรีน ได้ร่วมเล่นให้กับนักดนตรีแจ๊สที่มีชื่อเสียง เช่น จิมมี่ สมิท (Jimmy Smith) ในอัลบั้ม *I'm Movin' on* สังกัดค่ายบลูโน้ต (Blue Note) , ซอนนี่ สติตส์ (Sonny Stitt) ในอัลบั้ม *Tune Up* สังกัดค่ายเพรสติจิส (Prestige) , เฮอร์บี้ แฮนค็อก (Herbie Hancock) ในอัลบั้ม *Cantaloupe Island* สังกัดค่ายบลูโน้ต, ลี มอร์แกน (Lee Morgan) ในอัลบั้ม *Search for the New Land* สังกัดค่ายบลูโน้ต เป็นต้น

แนวดนตรีของ เกร็นท์ กรีนได้รับอิทธิพลจากดนตรีหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็น blues, boogie-woogie, และ rock'n'roll ส่วนในแนวดนตรี แจ๊สได้รับอิทธิพลจากชาลี พาร์คเกอร์ (Charlie Parker) และได้นำมาประยุกต์

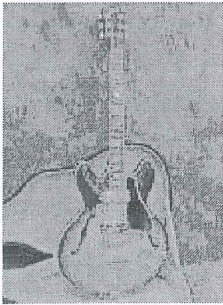
รวมกับการเล่น กีตาร์ของเขา เกร็นท์ กรีน เสียชีวิตด้วยโรคหัวใจ เมื่อปี 1979

ส่วนผลงานของเกร็นท์ กรีนที่นำมาวิเคราะห์นี้ชื่อเพลง "I'll Remember April" แต่งโดย เพ็ท จอห์นสัน (Pat Johnson), ดอนเรย์ (Don Raye), อยู่ในชุด Standards สังกัดค่ายบลูโน้ต ซึ่งเกร็นท์ กรีนได้ร่วมเล่นในลักษณะทริโอ (trio) ประกอบด้วย วิลบอร์ เฮอร์ เล่นเบส (Wilbur Hare) ออล เฮอร์วูดส์ เล่นกลอง (Al Harewood) บันทึกเสียงเมื่อ 29 สิงหาคม 1961 ที่ห้องบันทึกเสียง แวน กิลเดอร์ (Van Gelder Studios) Englewood Cliffs ในนิวเจอร์ซีย์

ที่มาจาก: www.grant-green.de/html/records-02-grant-green.html

*อาจารย์ประจำ วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

อุปกรณ์ที่เกร็นท์ กรีนใช้ในชุดนี้ก็ประกอบด้วย กีตาร์กีบสัน อีเอส-330 (Gibson ES-330)

ตู้แอมป์ เฟนเดอร์ทวิต (Fender tweed) และแอมป์คอมโบแอมป์ (Ampeg combo amp) สายกีตาร์เฟรท วาวด์ (Flat-wound) ซึ่งเป็นสายกีตาร์ที่นักกีตาร์แจ๊สนิยมใช้ ซึ่งมีลักษณะเสียงที่หนาและใหญ่กว่าสายกีตาร์ทั่วๆ ไป และมีลักษณะของสายที่พันเรียบ

ในเพลงนี้เกร็นท์ กรีนได้นำเอาจังหวะแบบ อัฟโฟ คิวบัน (Afro-Cuban rhythm) ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของดนตรีจำพวกลาติน (Latin) มาใช้ในท่อนเมโลดี้ (Melody) แรก และเริ่มโซโล่ช่วงสองห้องสุดท้ายของท่อนเมโลดี้แรก เกร็นท์ กรีนโซโล่ทั้งหมดสามคอร์ด (chorus) แต่ที่นำมาวิเคราะห์นี้จะนำมาแค่สองคอร์ดเท่านั้น

การเล่นของเกร็นท์ กรีนนั้นส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะของ บีบีอพ (Bebop) อย่างในห้องที่ 5 ถึง 7 เป็นบีบีอพไลน์ (Bebop line) บนคอร์ด Gm7-Gm6 วิเคราะห์ได้ว่า อยู่ในบันไดเสียง G บีบีอพ ดอร์เลียน (Bebop dorian scale) ตามตัวอย่างรูปที่ 1 บันไดเสียง G บีบีอพดอเลียน ประกอบด้วยโน้ต G A Bb B C D E F

ตัวอย่างรูปที่ 1

มีการใช้ริทึมมิดซีควเอน (Rhythmic Sequence) ที่คล้ายกันอีกในห้องที่ 8 ถึงห้องที่ 10 เป็นบีบีอพไลน์เช่นกัน ตามตัวอย่างรูปที่ 2

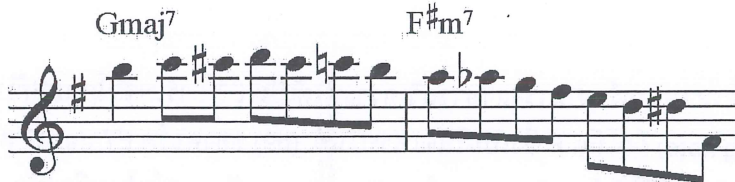
ตัวอย่างรูปที่ 2

ในการเล่นแบบบีบ๊อปนั้นจะมีการเข้าหาโน้ต (Approach note) ที่เป็น เอกลักษณ์ ของบีบ๊อป (Bebop style) ในการเล่นของเกร์นัท กรีน ก็เช่นกัน มีการใช้ การเข้าหาโน้ตใน หลาย ๆ จุดและมีการเข้าหาโน้ตในคอร์ด (Chord tone) อย่างเช่นห้อง ที่ 23 ที่คอร์ด Bbmaj7 จากโน้ต D ไล่ขึ้นไปทีละครึ่งเสียง (Chromatic) ไปจนถึงโน้ต F ซึ่งเป็นคอร์ดโทน ของคอร์ด Bbmaj7 ตามตัวอย่างรูปที่ 3

ตัวอย่างรูปที่ 3

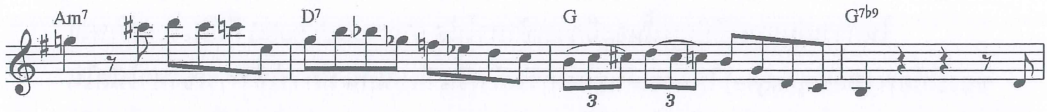
มีการใช้เทคนิคลักษณะนี้อีกในห้องที่ 28 ที่คอร์ด Gmaj7 ซึ่งจะเล่นจากโน้ต B ไล่ขึ้นไปทีละครึ่ง เสียงจนถึงโน้ต D ซึ่งเป็นคอร์ดโทน ในห้องที่ 29 ก็เช่นเดียวกันตรงคอร์ด F#m7b5 โน้ต A ไล่ลงทีละครึ่งเสียงลงมาหาโน้ต F# ซึ่งเป็นคอร์ดโทนเช่นเดียวกัน ตามตัวอย่างรูปที่ 4

ตัวอย่างรูปที่ 4

เทคนิคลักษณะนี้ นักดนตรีแจ๊สสายบีบ๊อปนิยมใช้กันมาก และยังมีอีกหลายจุด ที่เกร์นัท กรีนใช้เทคนิคอันนี้ในการอิมโพรไวเซชั่น (Improvisation) ในเพลงนี้ ในห้องที่ 61 ถึงห้องที่ 64 ตรงคอร์ด Am7-D7-Gmaj7 ก็เป็นบีบ๊อปไลน์ที่เกร์นัท กรีนเล่น ตรงทางเดินคอร์ด (Progression) ii-v-i (ทุ-ไฟว์-วัน) ตามตัวอย่างรูปที่ 5 ในตัวอย่างรูปที่ 5 คอร์ด Am7 = ii , D7 = v , G = I จะอยู่ในบันไดเสียง G เมเจอร์

ตัวอย่างรูปที่ 5

นอกจากนั้นยังมีบิ๊อพลีไนท์ในทางเดินคอร์ด ii -v -i อีกหลายจุดที่เกร์นัท์ กรีนไ้ใช้ เทคนิคต่อไปที่เกร์นัท์ กรีน นิยมใช้ที่พบในการอิมโพรไวเซชั่น ในเพลงนี้คือ อาร์เพจจีโอ (Arpeggio) แต่การเล่นของเขานิยมผสมเข้าไปกับบันไดเสียง หรือโน้ต ครึ่งเสียงลงไปผสมกับอาร์เพจจีโอด้วยหรือเข้าไปผสมกับบิ๊อพลีไนท์ไปพร้อมกัน ยก ตัวอย่างในห้องที่ 2 มีการใช้ Em ผสมกับโน้ตในสเกล บนคอร์ด Gmaj7 ตามตัวอย่างรูป ที่ 6

ตัวอย่างรูปที่ 6

ในห้องที่ 12 บนคอร์ด E7 เราสามารถวิเคราะห์ได้เป็น E7 อาร์เพจจีโอผสมกับโน้ตผ่าน (Passing note) คือโน้ต F ซึ่งเป็นโน้ตเฟรทไนท์ (b9) ของคอร์ด E7 และ G หรือตัว Fx ซึ่งเป็นโน้ตชาร์ปไนท์ (#9) ของคอร์ด E7 และจบลงด้วยคอร์ดโทนคือโน้ต G# ตาม ตัวอย่างรูปที่ 7

ตัวอย่างรูปที่ 7

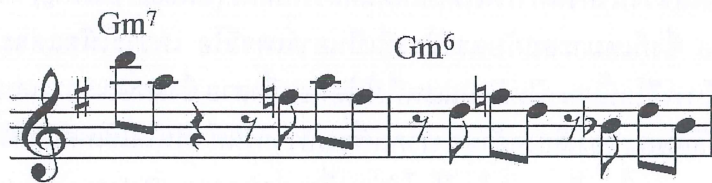

ในห้องที่ 57 มีการใช้ Am7 อาร์เพจจีโอโซโล่ตรงคอร์ด Am7 และห้องต่อมาใช้ Em7 อาร์เพจจีโอโซโล่ที่คอร์ด D7 จะทำให้ได้โน้ต E - G - B - D ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าเป็นโน้ต E = 9 , G = 11 , B = 13 ตรงคอร์ด D7 ตามตัวอย่างรูปที่ 7 จะสังเกตได้ว่าเกร็นท์ กรีนนิยมใช้ไมเนอร์อาร์เพจจีโอ เล่นบนคอร์ดต่าง ๆ หลายจุดเช่น คอร์ดโดมิแนนท์ (Dominant) เกร็นท์ กรีนใช้ไมเนอร์อาร์เพจจีโอเล่นทับลงไป หรือคอร์ดประเภทเมเจอร์ เกร็นท์ กรีนใช้ไมเนอร์อาร์เพจจีโอเล่นทับลงไปเช่นกัน เป็นต้น

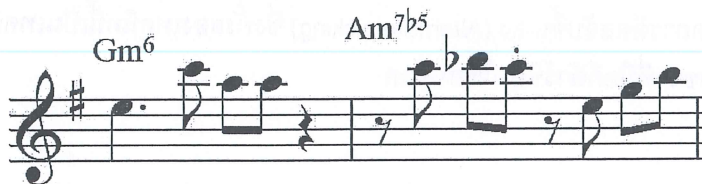

ตัวอย่างรูปที่ 8

เกร็นท์ กรีนยังใช้เทคนิคอื่นๆ อีกหลายชนิดเช่น การเล่นกับสัตส์วนริที่มมิด อย่างในห้องที่ 37 ถึง 38 จะสังเกตได้ว่ามีการเล่นกับกลุ่มของโน้ต กลุ่มละสามโน้ต ตั้งแต่ท้ายห้องที่ 37 ไปจนถึงห้องที่ 38 ทำให้เพิ่มสีสันในการโซโล่ไปด้วย ดัง ตัวอย่างรูปที่ 9 และห้องที่ 40 ถึง 41 ใช้เทคนิคเดียวกันตามตัวอย่างที่ 10

ตัวอย่างรูปที่ 9

ตัวอย่างรูปที่ 10

ห้องที่ 56 ถึงห้องที่ 60 เป็นอีกตัวอย่าง ที่เล่นกับริทึมมิกซึ่งมีความน่าสนใจมาก มีการใช้สัดส่วนโน้ตที่หลากหลายขึ้นมีทั้ง เซ็บจิสองชั้นสามพยางค์ (Sixteen note-triplet) เซ็บจิสองชั้น (Sixteen note) ตัวดำสามพยางค์ (Quarter note-triplet) ทำให้เกิดความตึงเครียด (Tension) เกิดขึ้นในท่อนโซโล่ตามตัวอย่างรูปที่ 11

ตัวอย่างรูปที่ 11

ห้องที่ 56 ถึงห้องที่ 60 ได้มีการนำเอาอาร์เพจจีโอมาเล่นกับคอร์ดต่างๆ ด้วย เช่นตรงคอร์ด Gm6 มี Bb และ Dm7 อาร์เพจจีโอ ตรงคอร์ด Am7 ก็ใช้ Am7 อาร์เพจจีโอ ในห้องถัดมาตรงคอร์ด D7 ก็ใช้ Em7อาร์เพจจีโอ บนคอร์ด Bm7 ใช้ Cm7อาร์เพจจีโอ และคอร์ด E7 ใช้ Bm7-Bbm7 อาร์เพจจีโอเข้าหาคอร์ดโทน ของคอร์ดต่อไปคือ Am7

โซโล่ช่วงนี้ เกร็นท์ กรีนได้ใช้เทคนิคสวีพปิกกิ้ง (Sweep-picking) ตรงที่เป็นอาร์เพจจีโอ ซึ่งก็เหมาะสมกับตรงช่วงที่เป็นอาร์เพจจีโอ เพราะโน้ตแต่ละตัวของการเล่นอาร์เพจจีโอ นั้นจะเป็นลักษณะหนึ่งโน้ตต่อหนึ่งสาย ซึ่งลักษณะการเล่นเทคนิคแบบนี้จะได้ลักษณะของเสียงคล้ายๆ พวกเครื่องเป่า เกร็นท์ กรีนได้ใช้เทคนิคสวีพปิกกิ้งนี้ ทำให้เกิดความตึงเครียดของไลน์โซโล่ก่อนที่จะผ่อนคลาย (Release) ด้วยการเข้าคอร์ดโทนของคอร์ด Am7 เทคนิคสวีพปิกกิ้ง คือ เทคนิคของมือขวาในการตีสายกีตาร์ที่ตีไปในทิศทางเดียวกันแต่อยู่ต่างสายกันตั้งแต่ 2 สายขึ้นไป เช่น ตีลง (Down stroke) 3 สาย และตีขึ้น 1 ครั้ง (Up stroke) ในสายต่อไป เป็นต้น เทคนิคสวีพปิกกิ้งนี้จะแตกต่างจากเทคนิคการตีสลับขึ้น-ลง (Alternate picking) ซึ่งทั้งสองเทคนิคนี้เป็นเทคนิคในการตีของมือขวาที่มือกีตาร์นิยมใช้กันมาก

จากการวิเคราะห์ภาพโดยรวม เพลงนี้เหมาะกับการศึกษาเทคนิคต่างๆ ซึ่งสามารถทำให้เกิดการพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีแจ๊ส ดังนี้

1. ประโยคเพลงในแบบบีบ็อป (Bebop line)
2. การใช้อาร์เพจจีโอในการโซโล่บนคอร์ดต่างๆ
3. ประโยคเพลง (Phrasing) ในการอิมโพรไวเซชัน.
4. เทคนิคการเล่นกีตาร์ โดยใช้เทคนิคของมือขวาเข้ามามีบทบาทในการสร้างประโยคเพลงรวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้
5. จังหวะดนตรีจำพวกกลาติน ที่นำมาใช้ในเพลงนี้
6. ศึกษาการเล่นกับวงในลักษณะ 3 ชั้นประกอบด้วย กีตาร์ เบส กลอง

I'll Remember April

by Grant Green

Musical notation for measures 1-4. Chords: Gmaj7, G⁶, Gmaj7, G⁶.

Musical notation for measures 5-8. Chords: Gm7, Gm⁶, Gm7, Gm⁶. Includes a triplet of eighth notes in measure 6.

Musical notation for measures 9-12. Chords: Am^{7b5}, D⁷, Bm^{7b5}, E⁷. Includes triplets of eighth notes in measures 10 and 11.

Musical notation for measures 13-16. Chords: Am⁷, D⁷, G, G^{7b9}.

Musical notation for measures 17-20. Chords: Cm⁷, F⁷, B^bmaj⁷, Gm⁷. Includes a triplet of eighth notes in measure 19.

Musical notation for measures 21-24. Chords: Cm⁷, F⁷, B^bmaj⁷, B^b6. Includes a triplet of eighth notes in measure 22.

Musical notation for measures 25-28. Chords: Am⁷, D⁷, Gmaj⁷.

Musical notation for measures 29-32. Chords: F[#]m⁷, B⁷, Emaj⁷, Am⁷, D⁷.

33 Gmaj7 G⁶ Gmaj7 G⁶

37 Gm7 Gm⁶ Gm7 Gm⁶

41 Am^{7b5} D⁷ Bm^{7b5} E⁷

45 Am7 D⁷ Gmaj7 Am7 D⁷

49 Gmaj7 G⁶ Gmaj7 G⁶

53 Gm7 Gm⁶ Gm7 Gm⁶

57 Am^{7b5} D⁷ Bm^{7b5} E⁷

61 Am7 D⁷ G G^{7b9}

65 Cm7 F7 Bbmaj7 Gm7

69 Cm7 F7 Bbmaj7 Bb6

73 Am7 D7 Gmaj7 G6

77 F#m7 B7 Emaj7 Am7 D7

81 Gmaj7 G6 Gmaj7 G6

85 Gm7 Gm6 Gm7 Gm6

89 Am7b5 D7 Bm7b5 E7

93 Am7 D7 Gmaj7 Am7 D7

ที่มา : จากหนังสือ Best of jazz guitar แต่งโดย วูลฟ์ มาร์แชล (Wolf Marshall), 133

บรรณานุกรม

Chomski, B. n.d.. *Grant Green Diskographie* [online]. Available: www.grant-green.de/html/records-02-grant-green.html [June 12, 2007]

David Baker. n.d.. *How to play Bebop 2*. America: Alfred Publishing Co., Inc.

Green, G. (1961). *Grant Green Album Standards*. New Jersey: Blue Note.

Levine, M. (1995). *The jazz theory book*. America: Copyright 1995, Sher Music Co.

Wolf Marshall. (2000). *Best of jazz guitar*. America: Hal Leonard Corporation.